פרומקייט ארימקייט און היפאקריטסטווא

פון חיים אהרן שיבין.

און וויעדער שטעהען מיר פאר דעם בעוואוסטען מאנאט פון גייסטיגער פערייניגונג, דער מאנאט אין וועלכען דאס אידישע פאלק מיט אלע זיינע קלאסען מעגשען ווערען גייסטליך פעראייניגט מיט א געפיהל פון חשבון הנפש.

דער ארטהאדאקסישער איד ווייסט אז ער האט ניט ערפילט ריכטיג זיין חוב פאר גאט נאך דעם פערלאנג פון דער תורה.

דער ראדיקאלער איד ווייסט אז ער האט אויך ווייט ניט ערפילט זיין חוב געגען דער געזעלשאפט, און ספעציעל געגען דעם אידישען פאלק און ניט וועלענדיג רייסט זיך ארויס ביי יעדער אידען פון הארצען א זיפץ אויף דעם וואס ער מוז לעבען א גאנצען יאהר אין אזעלכע בעדינגונגען וועלכע ערלויבען איהם ניט צו פיהרען זיך אזוי ווי זיין מיינונג דיקטירט איהם און זיין הארץ פערלאנגט.

עס קומט אויס פיעל מאהל צו הערען פון מאנכע פערזאנען וועלכע רופען אן בעוואוסטע ארענטליכע מענשען און כלל־טהוער מיט דעם נאמען „היפאקריטען", פאלשע מענשען, וועלכע ווייזען זיך פאר דער וועלט גוט און פרום אבער זייענען זעלבסט ניט אזוי און די בעגרינדונג זייער ראיה איז ווי האבען געזעהען פון יענע מענשען עפעס א פערברעכען ארג׳ אן עילה וואס אן אמת׳ער ארענטליכער מענש דארף אזוי ניט טהאן, איז א ראיה אז דער מענש איז א פאלשער דורכאוים.

דיעזע מיינונג איינענטליך איז א גאנץ אלטע, דערהויפט ביי עמי הארצים און פראסטע מענשען וועלכע פיהלען ביי זיך טיעף אין הארצען איבערהויפט א שנאה און א קנאה צו דעם ארענטליכען געבילדעטען מענשען און ווען זיי זעהען פון איהם טאקע אין דער ווירקליכקייט וועלכען עס איז פערברעכען, לייגען זיי דאס פארגאנדער אויף טעלערלאך, און וועלען אייך ביי יעדער געלעגענהייט אויפצייגען אז אלע פרומע ארענטליכע, געבילדעטע מענשען זיינען ניט מעהר ווי היפאקריטען און אלס אויף דער בעגרינדונג וויאל זיי האבען געזעהען אן עולה פון איין ארענטליכען מענשען.

דיעזע מיינונג זאגען אבער נור ווניגע וועלכע זיינען ניט בעקאנט מיט דער פסיכאלאגיע פון דעם מענשענס נשמה.

„אם ראית תלמיד חכם שעבר עברה בלילה אל תהרהר אחריו ביום". אין דיעזע עטליכע ווערטער בעשטעהט דער גאנצער סוד פון דעם מענשענס נאטור, דאס האט אונז דער תלמוד אין עטליכע ווערטער געגעבען א טיעפען בעגריף פון דער פסיכאלאגיע פון א מענשענס נשמה.

עס איז א גרויסער טעות צו דענקען אז דער זעלבער מענש וואס מיר זעהן איהם געבילדעט, ארענטליך, גוט איז ער אזוי דורכאוים דאס הייסט ער האט שוין זיין חיה געפיהל, מיט וועלכען יעדער מענש ווערט געבארען און אויפגעהאדעוועט די ערשטע יאהרען אין גאנצען פערניכטעט, וויל דיעזער חיה געפיהל אדער יצר הרע איז נאך ניט אזא „גרינהארן" וואס ער לאזט זיך אזוי גיך פערניכטען.

דיעזער חיה געפיהל וועלבער ווערט געבארען מיט דעם מענשען גלייך און מיט וועלכען דאס קינד האדעוועט זיך אויף די ערשטע יאהרען, ווען פאר איהם איז ניטא קיין געזעץ, וואס איז ערלויבט און וואס ניט, וואס איז אייגענס און וואס איז פרעמדעס, וואס עס איז שעהן צו טהאן, און וואס ניט, איז אויך נאכדעם אפילו ווען דאס קינד ווערט עלטער און הויבט שוין אן צו פערשטעהן די וועלט אביסעל און הויבט זיך שוין אן צו בילדען, לאזט אבער דאמאלס דיעזער חיה געפיהל אויך ניט אב זיין פאזיציע.

ווען דיעזער חיה געפיהל אדער יצר הרע זעהט אבער אז ער פערליערט דעם קמפף אז דער מענש וואס ער וואקסט מעהר ווערט ער אלץ מעהר געבילדעט, וואס דאס איז דאס בעסטע געוועהר אין די הענד פון דעם מענשליכען געפיהל אג קעגען דעם יצר הרע און ער מוז שוין נעבען איבערלאזען איין פאזיציע נאך דער אנדערער, גנבט ער אבער נאך דאמאלס אויך ניט מיט אלעמען אוועק, נאר אנמאטערענדיג פריהער גוט דעם מענשען מיט זיין שטענדיגען אנפאלען אויף איהם, גראבט ער זיך נאכדעם איין ערגעץ אין א ווינקעל פון הארצען, ווי אן אמת׳ער כטאטעגיקער, און ליגט זיך דארטען שטילערהייט און שפיאנעוועט דערווייל פון דארטען ביז וואנען עס מאכט זיך איהם גראדע א פאסענדע געלעגענהייט פאר מעגליך וויטער ארויסצוגעהן און אויפהייבען פון דאס ניי א קאמף.

און דאס איז טאקי דער אונטערשייד אין ארענטליכקייט פון איין מענש ביז א צווייטען, וואס ווייטער ער האט אלץ פערשטויסען דעם חיה געפיהל און אלץ מעהר פאזיציעס נעהמט פאר זיך איין דער מענשליכער געפיהל, וועלכער לערנט דעם מענשען נאר גוט זיין, און דאס ווענדעט זיך געוועהנליך נאך דער בילדונג וואס ער האט, ווי ער איז ערצויגען געווארען, און מיט וואס פאר א פעהיגקייט ער איז געבארען געווארען.

אבער עס איז א טעות צו דענקען אז עס איז מעגליך פאר א מענשען צו פערניכטען אין גאנצען דיעזען חיה געפיהל אזוי אז ער זאל קיין מאהל קיין עולה ניט בעגעהן, דאס איז מעגליך נאר פאר א מלאך אבער ניט פאר א מענשען פון בלוט און פלייש, וועלכער איז בעשאפען געווארען א חיה פון דער נאטור.

מערקווירדיג איז וואס מיר זעהען אז ביי פיעלע מענשען בעפעסטיגט זיך זייער חיה געפיהל, אזוי אז ער לאזט זיך בשום אופן ניט ארויס שטויסען פון דארטען.

מיר זעהען צום ביישפיעל מענשען געבילדעטע, ארענטליכע וואס זייער חיה געפיהל האט זיך בעפעסטיגט אין דער פאזיציע „שקר", אזוי זיינען זיי די בעסטע און די פיינסטע מענשען, נאר ווען זיי דערצעהלען אייך עפעס אדער ווען זיי זאגען אייך עפעס דארפט איהר וויסען פריהער אז עס איז אנעכטיגער טאג עס איז לא היה ולא נברא.

א צווייטען קלאס מענשען וועט איהר זעהן צום ביישפיעל ביי וועלכע דער חיה געפיהל האט זיך בעפעסטיגט אין דער פאזיציע „קמצנות", ווי מיר זעהען צום ביי שפיעל פיעל מענשען פיינע, ארענטליכע געבילדעטע אבער אלץ ביזן קעשענע אבער ווי עס קומט צום קעשענע וועט ער אייך בעסער די נשמה אוועקגעבען ווי א סענט פון פאקעט און עס טרעפט גאנץ אפט אז מענשען וועלכע מען האט גערעכענט פאר זייער לעבען פאר דלפנים נאך זייער אויפפיהרונג, וואס זיי האבען זאגאר זיך אליין ניט פערגונען א סענט און וועלכע זיינען געשטארבען ווי די בעטלער זאגט מען זיך נאך זייער טויט געבאפט אז זיי האבען געלאזען א ירושה פון צעהנדליגע טויזענדער דאלאר.

און דער נאאיווער מענש ווען ער זעהט אזעלכע זאכען שטעהט ער און וואונדערט זיך היתכן? ווי קען עפעס צום ביישפיעל א מענש וואס רעכענט זיך פאר דעם גרעסטען מענשען פון זיין לאנד, הער גרעסטער דיפלאמאט וואס שטעהט אין דער שפיץ פון א ציוויליזירטע לאנד צו פערוואנדלען זיך צו א פראסטע פערדאר בענער חיה וואס ווייס ניט פון בושה, פון געזעץ און יושר.

דער תירוץ אויף דעם איז פשוט, עס איז טאקי ניט דער זעלבער מענש, ניט דער וואס איז געבילדעט און ארענטליך טהוט דעם פערברעכען, און ניט דער וואס טהוט דעם פערברעכען איז ווען געוועזען געבילדעט און ארענטליך, נאר דאס זיינען צוויי בעזונדערע מענשען אין איין קערפער אדער בעסער געזאגט צוויי בעזונדערע געפיהלען אין איין גוף, א חיה געפיהל מיט א מענשליכען געפיהל וועלכע פיהרען אן א פערביסענעם קאמפף איינער מיט דעם צווייטען, אמאהל זיעגט איינער און אמאהל דער צווייטער און דארום קענען מיר ניט האבען קיינע טענות צו דעם מענשליכען געפיהל וועלכער איז געשלאגען געווארען פון זיין שונא, און האט איהם צום בעדויערען געמוזט איבערלאזען זיינע פאזיציעס, מיר קענען איהם ניט רופען „היפאקריט", ווייל דער מענש אליין וואלט פיהרען זיך ווי בעסער און ווען ער קומט אמאהל דיעזען מאנאט אין שוהל און בעטראכט דאס אלעס האט ער באמת חרטה אויף אלעם שלעכטעס וועלכעס ער האט געטהאן אונטער דעם איינפלוס פון דעם חיה געפיהל.

אייגענע און גענאשטע

ער זוכט גדן.

באנקיער: איך וועל אייך מיין טאכטער ניט געבען. איהר זיט א טויגע־ניכטס. איהר קענט ניט שעטצען דעם ווערטה פון געלד.

שארלאטאנציק: ווען איך וואלט ניט געוואוסט דעם ווערטה פון געלד, וואלט איך זיך ניט פערליעבט אין אייער טאכטער.

פראקטיש.

חייקעל. הער נור, מייקעל, די גמרא זאגט, אז נאט הייסט בארגען אויף זיין רעכענונג, ווען עס פעהלט אויס אויף שבת, וועסט דו מיר בארגען?

מייקעל: ברייננט נאר מיר די גמרא.

חייקעל: וואצו דארף איך ברייננען די גמרא? גלויבסט דו דען מיר ניט, אז די גמרא זאגט אזוי?

מייקעל: ניין די גמרא דארף איך נור אלס משכון אויף די עטליכע סענט וואס איך וועל דיר בארגען.

ער ווארט שוין.

הייקעל: ווער זיינען דאס די צוויי לוטע, מיט וועלכע דו האסט געשפראכען?

מייקעל: איינער איז א דאקטאר, וועלכער קורירט מיין פרוי.

חייקעל: און דער צווייטער? נעוויס א פראפעסאר?

מייקעל: ניין ער איז א שרכן.

ער רעדט ווי א קינד.

שמעריל טויט. ווען וועסטו ביר בעצאהלען די 10 דאלאר וואס דו ביזט מיר שולדיג

בעריל קעניג. דו דערמאהנסט מיר אן מיין קליינעם בויטשיקעל. ער פרעגט מיר אויך אפט אזעלכע קשות וועלכע איך קען ניט ענטפערען.

היינטיגע תלמידים.

הייקעל: פון וואנען נעהמט די וועלט צו זאגען, אז קנעלען איז שווערער פון האלצהאקען?

מייקעל: גאר פשוט. האלץ האקען איז וואס מיט א גוי מעהרער אלץ גרינגער און קנעלען איז וואס מיט א גוי מעהרער אלץ שווערער.

אויפרוף פון מזרחי

ליעבע אידען!

פערשטעהט איהר דעם גרויסען געפאהר וואס לויערט אויף אונזער הייליגער אמונה אין דיעזען לאנד דורך אונזער גלייכגילטיגקייט צו די שטארקסטע פרינציפען פון אידישקייט וכל קדש?

בעגרייפט איהר דעם סכנות׳דיגען צושטאנד פון דעם „אור תורה" אין וועלכען ער געפינט זיך אויף יענער זייט ים און האלט ביי אויסגעלאשען ווערען צוליעב דעם עלענד, צרות און ביטערנישען פון אונזער פאלק דורך די קריעגס אורזאכען?

אויב איהר האט זיך נאך ניט פערטראכט וועגען דעם ביז יעצט, איז אייער פליכט אין דיעזען חודש אין די ימי רצון און ימים נוראים צו מאכען א חשבון הנפש און אנשליסען זיך אלס א מיטגליעד צום היגען מזרחי צוויג וועלכער איז א צווייג פון גרויסען מזרחי פעהגרע סערנדיג מיט דעם זיינע מעגליכקייטען צו בויען דעם אידישען גייסט ברוח התורה והמצוה.

מיר רופען אלע אידען וואס גלויבען אין די עיקרים פון אידענטהום צו קומען אלע אין מאסען צום מאס מיטינג וואס מיר פערהופען אויף זונטאג צום גדליהו דעם ערשטען אקטאבער 8 א זייגער אבענד אין גאל צדק שוהל, יוניווערסיטי עוועניו. דארטען וועט פערהאנדעלט ווערען ווי צו האבען מעגליכקייטען אויסצובעסערען דעם חנוך און פרמיידען חלול שבת דורך דעם רעיון פון „חמשת ימי המעשה", און עס וועט פארגעבראכט ווערען פיעלע אנדערע בויטיגע ענינים וואס דארף פער אינטערעסירען רעליגיעזע נאציאנאלע אידען.

מיר בעטען יעדען אידען בייצושטייערען אין דיעזען חודש פאר די אלע אונטערנעהמונגען צו בויען און אויסבעסערען אידישקייט אזוי ווי פארן „עזרת תורה" פאנד מיסדות ישוב הישן, תחכמוני שולע און חדר תורה „קרן הצלה" ישוב ארץ ישראל און אנדערע מזרחי געלד זאמלונגען וועלבע זיינען געציעלט לטובת היהדות דא און לאנד. העלפען פערווירקליכען דעם פלאן פון גרינדען א „בית מדרש למודים" און שטיצען ישיבת רי״ אלחנן אין ניו יארק.

מיר וועלען האפען אז דעם צאהל פון די „באים לטהר" וועלבע זיינען ווערטה די הימעלישע ארויסהעלפונגען וועט פעהגרעסערט ווערען אום די מזרחישע השפעה זאל זיך צושפרייטען איבעראל, ווינשען מיר אלע אידען א כתיבה וחתימה טובה,

א גורת המזרחי, טאראנטא

פולישע יונגע לייט זייט אויפמערקזאם

ווי עס איז אייך בעוואוסט האט זיך די פולישע יונג מענס אהן געשלאסען, אן דעם בעסטען און זיכערסטען ארדען, „אידישער נאציאנאלער ארבייטער פערבאנד" דערפאר האבען מיר לעצטענס געפאסט איין בעשלוס אריין צונעהמען נייע מיטגלידער מיט 25 סענט איינטריט אנשטאט בעפאר איין דאלאר.

בלויז ביז דעם 15טען אקטאבער.

מיר האפען אז פיעלע וועלען זיך בענוצען מיט דער געלעגענהייט, און ווערען מיטגליעדער אין אונזער ברענטש ווי פיעלע חברים האבען שוין געטהאן. אפליקיישאנס קענען געמאכט ווערען ביי די חברים פון ברענטש אדער ביי דעם סעק.

מ. קאפלאן 1613 יארין סט.
מיט חבר גרוס.
פולישע יונג מענס בר. 26 א. נ. א. פ.

דער בעסטער קווייער אין שטאט

אלע וואס זיינען געוועזען צו סליחות אין ארדפעללאוס טעמפעל זיינען איינשטימיג דאס דער קווייער איז דער בעסטער וועלכען זיי האבען ווען עס איז געהערט דער חזן מיט׳ן קווייער פערזיפערען דאס ראש השנה און יום כפור וועלען זיי פיעל שענער זינגען און פערשאפען דימתפללים אן אויסערגעוועהנליכען פערגעניגען

די נאכפראגע פאר טיקעטס איז גרויס. איילט זיך דארום צו קויפען טיקעטס כדי עס זאל ניט זיין צו שפעט.

ערב ראש השנה וועט א קאמיטע זיין אין ארדפעללאוס טעמפעל מיט טיקעטס פון 1 אוהר נאכמיטאג.

ווינשענד א כתיבה וחתימה טובה
מיט אכטונג,
די אינדעפענדענט קאמיטע
פון דער פרייד אף איזראעל.

סוחריש.

בוטשערין: (צו איהר מאן) דער דאקטאר האט געזאגט אז ווען איך וועל די פלאיש מעדיצין אויסטרינקען וועל איך גרינגער ווערען מיט 20 פונט.

בוטשער. אום גאטעס ווילען נעהם די מעדיצין ניט איין. ווייסט דו דען ניט, אז היינט איז קאלב פליש טהייער געווארען.

אויף דאס ווייב, וועמען דער מאן טראגט אויף די הענד, רייסט שיך.

ספעשעל נייעס פאר טאראנטאר לײדיס

א גוטער וועג ווי צו שפארען געלד איז, אז איהר קריגט אייערע קליידער געמאכט גוט און ביליג און דאס איז דער איינציגער פלאץ וואס האט זיך ערעפענט

אין נומער 4 בעווערלי סטריט

וואו איהר קענט קריגען געמאכט א סקירט פאר א דאלאר צו אייער מאס. אויך מאכען מיר סוטס, קאוטס און אלערליי דרעסעס, צו די לייטעס סטיילס בעסטע ארבייט און פיטינג צו די בילגסטע פרייזען

קומט און איבערציינט אייך:

די קווין גארמענט מאנופעקטשורינג און טיילארינג קאמפאניע 4 בעווערלי סטריט

טעלעפאן עדלייה 2692

דיימאנדס
$1 $2 $3
וועכענטליך

איהר האט יעצט די געלעגענהייט צו האבען דעם פיינסטען דיימאנד אדער אנדערע דזשועלערי דורך דאס קרעדיט סיסטעם פון דזשייקאב בראדערס דיימאנדס ווי עס איז בעוואוסט ווערט אלע מאל טייערער און עס איז אן איינקייט.

מיר געטרויען יעדען עהרליכען מענשען זא דאס איהר האט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונז דיימאנדס מיט דיא לייכטעסטע אבצאהלונגען.

ספעשעל דיסקאונט 10 פראצענט פאר קעש.

דזשייקאב בראדערס 15 יאנג סט, ארקייד.

מעקלאוד וויקבייסיקלס פיר קעש
ר. דז. מעקלאוד
181 קינג סט. וו. פאן אד. 1582

קויפט ניט קיין גראפאנאלא

ביז וואנען איהר באזוכט ניט אונזער סטאר

אום זיך צו איבערציינען, אז דער איינציגער פלאץ פאר ריכטיגע גראפאנאלעס און פאנאגראפס איז ביי אונז אין סטאר, טא קומט צוערשט צו אונז, בעטראכט אונזערע פרייזען, און פערגלייכט עס מיט אנדערע. דאן וועט איהר אליין איינזעהן אז דאס וואס מיר אדווערטייזען איז די ריכטיגקייט.

ספעשעל רעדוצירטע פרייזען לכבוד יום טוב

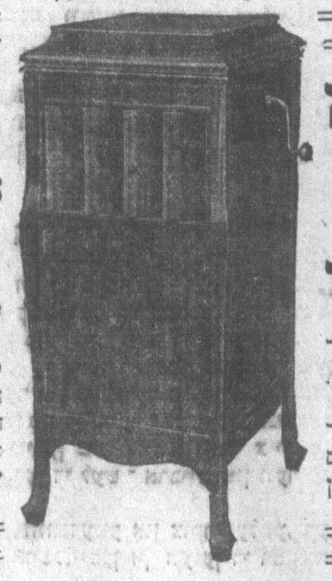

גראפאנאלעס פון
$15.00
און העכער

איהר קריגט עס ביי אונז פאר קעש, אדער לייכטע אבצאהלונגען.

אונזער סטאר איז דער איינציגער פלאץ, וואו איהר קריגט רעקארדס אידישע, רוסישע, פולישע און אין פיעלע אנדערע שפראכען.

קומט און קלייבט יעצט אויס אייערע נייע רעקארדס פאר יום טוב.

איהר מוזט הערען חזן סיראטאס

כל נדרי

ספעשעל פרייזען פאר חזן סיראטאס צוויי שטיקלאך מיוזיק $1.25

יעדער מוז האבען אין הויז נאך א הונדערט רעקארדס ספעשעל פון אידישע. ביי די טאראנטא גראפאנעלא קאמפאני קריגט איהר פון אלע אידישע חזנים די רעקארדס.

מיר ווינשען אונזערע קאסטימער און פריינדע א גוטען יאהר

Toronto Grafonola Co.

61 QUEEN ST. W.

Columbia Records — Note the Notes

GILLETT'S LYE EATS DIRT

10¢

„אפשר וואלט איהר געפרואווט אונזערע נייע מאקאראנען"

אין קאטעלי׳ס מילך מאקאראניע גיבען מיר אייך עטוואס וואס איז אויס געצייכענט בעסער, און אונענדליכער האבען אין אלע הינזיכטען. דיזע נייע מאקאראניען, וועלכע זיינען אזוי ריין און געזונד, — אזוי רייך און נאהרוג,— האט א ריינעם געלען קאליער, גלאטיג אזוי ווי קריעם, און איז גאנץ אנדערש ווי אלע אנדערע.

דאס איז דערפאר, ווייל קאטעלי׳ס מילך מאקאראניע זענען געמאכט אין גרויסע ליכטיגע פאבריקען, וואו ריינליכקייט איז פון דער העכסטער וויכטיגקייט, און זענען געמאכט פון דעם הארטסטען ווייץ, און מילך, און וואס זענען רייך אין נאהרונג, זיי האבען ביידע מעלות, זעטיגקייט און דעליקאטעס. ס׳איז אן אידעאלער מאכל פאר קינדער ווייל ס׳איז זעהר לייכט צו פערדייען.

אויב איהר ווייס ניט די פארשיעדענע מעלות פון דיעזער מאקאראניעס, און אויף אנפיערריי פארשיעדענע אופנים מען קען דאס סערווירען, ווילען מיר אייך נערען צושיקען אונזער בוך וועלכעס איז צוזאמענגעשטעלט לויט פארשריפטען פון די גרעסטע קעכער אין דער וועלט, און וועלכעס וועט אויסלערנען אלעם וועגען מאקאראניעס, זייער אויסערגעוועהנליכען ווערטה אין אלס שפייז און ווי עקאנאמישע דאס איז, שרייבט נאך אזא בוך

CATELLI'S MILK MACARONI

THE C. H. CATELLI CO., LIMITED, MONTREAL.

20

(MADE IN CANADA)

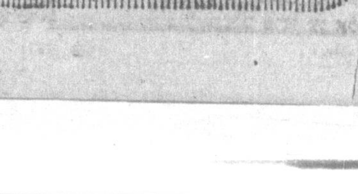

10¢

EVERYWHERE